

ઈમામ તૈયેબ (અ.સ.) નો ઝમાનએ સતર અને યમની દોઆત

૨૧ માં ફાતેમી તાજદાર અઈમ્મતે મહદીયીનનાં ખુલાસા ઈમામ તૈયેબ (અ.સ.) ના સતર થયા બાદ બનુ ફાતેમામાં ઈમામતની નિયાબત અને કાઈમ મકામી નો દૌર ઘણો સખત, આઝમાઈશવાલો, મઝહબી બૈદારીનો તેમજ અફકારો અકાઈદના તલાતુમ-ઝૈરો ઝબરીનો દૌર હતો. એક તરફ શામ, ફલસ્તીન અને લુબ્નાનની પહાડીઓમાં “દરૂઝ” કબીલાઓ ઈમામની ઈલાહીયત અને ઈમામને જ ખુદા માનવાના ખોખલા અકીદાઓની સચ્ચાઈ સાબિત કરવા ઝઝુમી રહ્યા હતા, તો બીજી તરફ શામ અને ઈરાનનાં કિલ્લાઓમાં “નઝારીઓ” ઈમામતના સિલસિલાને મોતઅલ્લિક તશવીશમાં હતા. એક તરફ શીઆ “ઈસ્નાઅશરી” નો મઝહબે ફિક રાખનારાઓ પોતાના બારમાં ઈમામની પરદાપૌશી અને તે બાદ ઈમામતનાં કાઈમ હોવાની દલીલ વાસ્તે તરહ તરહનાં હીલાઓ અને ફોર્મ્યુલાઓ મૂકી રહ્યા હતા અને બીજી તરફ અબ્દુલ મજ્હદ મિસરીઓ “મજ્હદી” ફિરકાની બુનિયાદો તાસીસ મુકીને ઈસ્માઈલી તેયેબી સિલસિલએ ઈમામતને દાગદાર બનાવવાની પૈરવી શુરૂ કીધી હતી. આ સાથે સાથે ૧૮માં ફાતેમી તાજદાર ઈમામ મુસ્તન્સિર બિલ્લાહ (અ.સ.) એ યમનમાં જેને હુફ્ફતે ફાઝેલા બનાવા હતા, તે મૌલાતના હુર્તુલ મલેકા (ક.રૂ.) એ પોતાના ઈન્તેકાલ પુર મલાલ પહેલા હિ.પર ૩૨ માં ઈમામે મસ્તૂરની દાઅવતની હિફાઝત અને હિમાયત વાસ્તે “દાઈયુલ મુલ્ક” નો સિલસિલો જારી કીધો હતો અને સૈયદના ઝોએબ બિન મૂસા (ક.રૂ.) ને તેયેબી દૌરનાં પહેલા દાઈ મુકરર કીધા હતા. આ હંગામમાં ઝૈદી હુકૂમતની પહોંચ યમનનાં ગૌશો ગૌશામાં ફેલાએલી હતી અને હર ઈલાકા પર મઝબૂત પકડ હતી. યમનનાં કબીલાઓનાં સરદારોએ પોત-પોતાના ઈલાકાઓમાં કિલ્લાઓ બનાવીને મકામી હુકૂમતની અસાસ મૂકી હતી અને તેયેબી દૌરની ઈમામતના સિલસિલાની દાઅવતના શુરૂઆતનાં યમની દોઆત-હોદાતની મૌજૂદગીને ચેલેન્જ કરવા અને તહેસ-નહેસ કરવા હર મુઝ્કિન કોશિશ કરવા પર આમાદા થયા હતા અને જંગોની શુરૂઆત થઈ ચુકી હતી.

આ મઝહબી અને સિયાસી સરગરમીઓમાં “દાઅવતે હાદીયાહ મહદીયાહ” ની તબ્લીગો દવામ અને સચ્ચાઈ તેમજ હક્કનીયતનાં સુબૂત વાસ્તે યમનની સુલૈહી હુકૂમતનાં ખાતેમા અને ઝવાલનાં ઝખ્મ તાઝા હોય, ઈસ્લામ અને ઈમાનનાં અરકાનની હમેશગી સાથે આલે મોહંમદ (અ.સ.) અને મઝહબે અહલે બૈત (અ.સ.) ના વતીરા તેમજ સુન્નતો અકાઈદ તરફ લોગોને બોલાવીને એના પાબંદ કરવા એ એક ઘણોજ મુશ્કિલ અને જદો જેહદનો અમર હતો. ઈસ્માઈલી અને ગૈર ઈસ્માઈલી અકીદાના આલીમો અને ફકીહો ઈમામ તૈયેબ (અ.સ.) ના ઈસ્તેતાર (સતર થાવું) અને સિલસિલએ ઈમામતનાં મુતઅલ્લિક ખોટી, બેજા અને લગ્વ ગુફતગૂ કરતા હતા અને આલે મોહંમદ (સ.અ.વ.વ.) ની હસબી-નસબી અસલીયત, સુલાહીયત અને તહારતનાં બારામાં તોહમતઅંદાઝી અને બોહતાનદેહીના કામ સિવાય તેઓનો કોઈ બીજો શૈવો નહોતો. આ તરહ અકસર અકવામ માઅસીયત પર સવાર થઈ ચૂકા હતા; કુરઆને કરીમની આયતોની પોતાની ગરઝ અને હવાનફસીથી તાવીલો તફસીર કરતા હતા. હર નઝદીકના લોગોએ દૂરી ઈખ્તિયાર કીધી અને ટોલાઓમાં વહેંચાઈ ગયા. લોગોના મઆશેરાને અફરાતફરી અને અકીદાના બહેસ મુબાહેસામાં ચીરે ચીરા કરી નાખા. આ હાલતમાં અલ્લાહતઆલાએ જેને નૈક તૌફીક આપી અને દોઆતે હક્કના ઈસ્મતના સાયાને માતહત જેનો તહફ્ફુઝ કીધો એ લોગો ઈમ્નેહાનના સખ્ત તરીન દૌરમાં સખ્ર કરીને કામિયાબ થયા અને “દીને હક્ક” ની પરચમો ફરકાવવા લાગા. આ અકીદતમંદોમાં એવા પણ જાંબાઝો હતા કે, અલ્લાહ અને એના વલીની તાઅત સિવાય એ લોગોનો કોઈ શૈવો ન હતો. ઝમાનાના કુફ્રે ઝલાલતની પરવાહ કીધા બગૈર આ લોગોએ હક્કના દાઈની યાવરી કીધી અને પોતાના મબ્દા વલ મઆદની હકીકતને જાણી. તે સબબ અલ્લાહતઆલાની રેહમત એના પર નાઝિલ થઈ અને વક્તની મુશ્કિલો આફતો દૂર થઈ અને દાઅવતે હાદીયાહની રૂશદો હિદાયતની બરકાતે ખુલ્દીયાહ એના પર આમ થઈ.

યમનના દોઆતે મુલ્કીન (આ.કુ.) એ “ઈસ્માઈલી અને તેયબી દાઅવત” ના અરલો ઊસૂલના પાયારને વસીઅ અને મઝબૂત કીધો. ઈમામના ઝુહૂરના વક્તમાં મકામે ઈમામી લોગોની નઝરને સામે હોય, બાઝ શરીઅતના ખુલાસા ઈમામની સીધી હિદાયતથી થઈ જાતા હતા. પણ ઈમામના સતરના ઝમાનમાં આ ભારી ઝિમ્મેદારી નીભાવવાનો બેડો દોઆતે કિરામએ ઉઠાવો અને ઈમામી ઝુહૂરના દોઆતની કિતાબોની તસ્નીફત અને તાલીફતને ઝિયાદહ કુશાદા અને આસાન તૌર પર સમઝ સાથે કિતાબોની શિકલમાં પૈશ કીધી જેનાથી દાઅવતે હક્કના બાઝ રાઝો નિયાઝના ફલસફા અને ઈમામતના દરજાને લગતી પૈચીદગીઓનો હલ મીલી શકે. હાસિલે કલામ મુમેનીનએ અલ્લાહતઆલાનો શુક અને એહસાન માનવું જોઈએ કે, હમને આ હકીકી દાઅવતના મોઅતકેદીન બનાવીને હરમે આમિનમાં શામિલ કીધા અને તેના વાસ્તાથી હમને આખેરતમાં કુદસના કાંઠા પર વસાવે. ★